Kredili Hissede Özkaynak Çağrısı

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 11. Hukuk Dairesi	04.07.2023	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2021/8316	2023/4085	İİK 67, HMK 369/2

ÖZET

Aracı kurum, kredili hisse borcunun bakiyesi için itirazın iptalini istedi. Mahkemeler tamamlama bildirimi yapılmadığı için %50 kusur verdi. Yargıtay, bildirimin şeklinin belirlenmediğini ve yatırımcının durumu bildiğini belirterek kararı bozdu.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/kredili-hisse-ozkaynak-tamamlama-bildirimi-kusur-2023-4085/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Hukuk Dairesi 2021/8316 E. , 2023/4085 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 16. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2021/517 Esas, 2021/1708 Karar

HÜKÜM : Esastan ret

İLK DERECE MAHKEMESİ : İstanbul 2. Tüketici Mahkemesi

SAYISI : 2018/454 E., 2020/454 K.

Taraflar arasındaki itirazın iptali davasından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Kararın taraf vekilleri tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince başvuruların esastan reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı, Yargıtayca duruşma istemli olarak taraf vekilleri tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne, dava konusu meblağ 117.960,00 TL'nin altında bulunduğundan 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 369 uncu

maddesinin ikinci fıkrası gereğince duruşma isteğinin reddine karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkili nezdinde işlem yapan davalı yatırımcının, hisse senedi alımı için kullanmış olduğu kredi borcunu kapatması talebi ile ihtarname gönderilmesine rağmen kapatmadığı veya kapatamadığı gerekçesi ile hesabında teminat olarak bulunan hisse senetlerini satarak hesabı resen tasfiye ettiğini, daha sonra davalıya hisse senedi alım kredisi olarak kullandırmış olduğu bedelin iki iş günü içerisinde ödenmesi talebi ile ihtarname gönderildiğini, davalının ödemede bulunmaması üzerine kredi teminatında bulunan hisse senetlerinin resen satılarak kredi hesabı borcuna mahsup edildiğini, bu şekilde 158.324,21 TL kredi borcunun kaldığını, bu bedelin ödenmesi için gönderilen iki ihtarname uyarınca da davalının ödeme yapmadığını, bunun üzerine ihtiyati haciz kararı alınarak davalı aleyhinde icra takibi başlatıldığını, davalının takibe itirazının haksız ve kötüniyetli olduğunu ileri sürerek itirazın iptaline karar verilmesi istemiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; yatırım hesabındaki paranın davacının kusurlu eylemlerinden dolayı eksiye düştüğünü savunarak davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile dosya kapsamında aldırılan bilirkişi raporları neticesinde hesaptaki öz kaynak oranının 03.11.2011 tarihi itibariyle asgari % 35 oranının altına düştüğü, davalının bu durumdan haberdar olduğu, davalının bir kısım varlıklarını satarak ödeme yapacağına ilişkin beyanlarda bulunduğu fakat herhangi bir işlem yapmadığı ve neticesinde zararın meydana geldiği, davacı aracı kurumun davalının hesaptaki öz kaynak oranının % 35'in altına düştüğü 03.11.2011 tarihinde mevzuat gereğince davalıya yapılması zorunlu olan tamamlama bildirimini yapmadığı, ayrıca öz kaynak oranı % 35 oranının altına düşen hesabın mevzuat uyarınca resen satılması ve bu şekilde tasfiyesinin sağlanması gerektiği halde davacı aracı kurumun resen kendisine verilen yetkiyi mevzuatın belirlendiği tarihten sonra kullanarak davalının zararına sebebiyet verdiği, bu şekilde bir çok noktada kusurlu davrandığı, bu kusurlu hareketler dosya içerisinde bulunan Sermaye Piyasası Kurulu raporu ile de sabit olduğu, her ne kadar davalıya öz kaynak oranın % 35'in altına düşmesi sebebiyle davacı aracı kurum tarafından tamamlama bildirimi yapılmamış ise de davalının bu durumdan haberdar olduğu ve bir kısım varlıklarını satarak ödeme yapacağına ilişkin beyanları dikkate alındığında zararın ortaya çıkmasında her iki tarafında her eşit oranda kusurlu sayılması gerektiği, alacak likit nitelikte ise de zarar ortak kusurla oluşması nedeni ile takip aşamasında davalının kusur oranını değerlendirerek itirazda bulunulma imkanı olmadığından icra inkâr tazminatına hükmedilemeyeceği gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne, davalının İstanbul 4. İcra Müdürlüğünün 2012/331 E. sayılı takip dosyasına yaptığı itirazın kısmen iptaline, takibin 79.162,11 TL asıl alacak, 1.648,09 TL işlemiş faiz, 82,40 TL BSMV ve 88,94 TL ihtarname masrafı olmak üzere toplam 80.981,54 TL üzerinden devamına, takip tarihinden itibaren yıllık %14,09 oranında temerrüt faizi yürütülmesine, fazlaya

ilişkin 82.995,96 TL istemin reddine, şartları oluşmayan icra inkâr tazminatının reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde taraf vekilleri istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. İstinaf Sebepleri

1.Davacı vekili istinaf dilekçesinde özetle; davacı lehine tanzim edilen diğer bilirkişi raporları dikkate alınmaksızın, taraflara eşit kusur yükleyen rapor esas alınarak hüküm tesis edildiğini, davalıya yasaya uygun şekilde tamamlama bildirimi yapıldığının dosyada mevcut tüm delillerle açıkça ispatlandığından müvekkilinin kusur atfedilmesinin hatalı olduğunu, davalının hesabına ilişkin tüm işlemler ve hesap durumundan haberdar olup müvekkilini borcu ödeyeceği yönünde oyalayarak zararın büyümesine sebebiyet verdiğini, faiz hesap oranının hatalı olduğunu belirterek kararın kaldırılmasını istemiştir.

2.Davalı vekili istinaf dilekçesinde özetle; davacı kurumdaki ses kayıtlarının delil vasfı bulunmadığını, davacının ses kayıtları üzerinde keyfi bir biçimde oynama yaptığını, aleyhine olan kayıtları sunmadığını, bu durumun teknik bilirkişi incelemesi ile tespit edildiğini, dava konusu zararın davacının sermaye piyasası mevzuatına açıkça aykırı işlemleri nedeniyle oluştuğunu, mahkemenin davalıya %50 kusur yükleme gerekçelerinin dosya içeriğine ve maddi gerçeklere aykırı olduğunu, yüklenen kusur oranının yüksek olduğunu, davacının hisseleri satacağını ihtar ettiği tarihle satışların gerçekleştiği tarih arasında geçen sürede meydana gelen zararların tamamından davacının sorumlu olacağı hususunun gözardı edildiğini, davacı kurumun hisseleri satma yükümlülüğünün doğduğu tarihte hesabın artıda olduğu ve kaybedilen bu artı değerden de davacı kurumun %50 oranında sorumlu tutulması gerektiğini belirterek kararın kaldırılmasını istemiştir.

C. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile İlk Derece Mahkemesi tarafından aldırılan bilirkişi raporlarından, tespit edilen kusur değerlendirmesiyle ve dosyadaki Sermaye Piyasası Kurulu raporlarıyla da uyumlu olan 28.02.2017 tarihli bilirkişi heyeti raporunun denetime elverişli olup gerekli teknik değerlendirmeleri içerdiği, buna göre belirtilen bu rapora itibar edilerek hüküm kurulmasında usule aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle taraf vekillerinin istinaf başvurularının esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde taraf vekilleri temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

1.Davacı vekili temyiz dilekçesinde özetle; istinaf sebepleriyle temyiz başvurusunda bulunmuştur.

2.Davalı vekili temyiz dilekçesinde özetle; istinaf sebepleriyle temyiz başvurusunda bulunmuştur.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, taraflar arasındaki sermaye piyasasında alım satım işlemlerinde aracılık yapılmasına ilişkin sözleşmeler nedeniyle yapılan işlemler neticesinde oluşan borcun davalı tarafından ödenmemesi üzerine başlatılan takibe itirazın iptali istemine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

2004 sayılı İcra İflas Kanunu' nun 67 nci maddesi.

3. Değerlendirme

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davacı vekilinin aşağıdaki paragrafın kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. Dava konusuna ilişkin Sermaye Piyasası Kurulu' nun sermaye piyasası araçlarının kredili alım işlemlerine ilişkin tebliğinin "Özkaynak tamamlama bildirimi" başlıklık 18 inci maddesinde, sermaye piyasası araçlarının kredili alım işlemi karşılığında yatırılan özkaynak tutarı, işleme konu kıymetlerin cari değerlerindeki değişmeler sonucunda gerekli özkaynak oranının, başlangıç özkaynak oranına tamamlayacak şekilde nakit ve/veya sermaye piyasası aracı yatırmak sureti üzere müşteriye en seri iletişim aracı ile (faks, telefon, elektronikortam ve benzeri) ulaşarak özkaynak tamamlama bildiriminde bulunulacağı ve teyit alınacağı düzenlenmiştir. Anılan maddeden anlaşılacağı üzere müşteriye tamamlama bildirimde bulunacağı düzenlenmiş ancak ihtarın ne şekilde yapılacağı belirlenmemiştir.

Davalı yatırımcının ses kayıtları içerik konuşmalarından, emirleri internet üzerinden bizzat kendisinin verdiği, cari hesap ekstrelerini bizzat kendisinin tebellüğ ettiği, teminat açığını kapatabilmek amacıyla kredi talebinde bulunduğu, teminattaki hisse senetlerinin kredi borcunun kapatılmasına karşılık satılmasını kabul etmediği, risk ve getiri tercihleri, yatırım saik ve amaçlar yönünden aracı kurum nezdinde bulunan hesaplarını takip ettiği anlaşılmıştır. Davalının davaya konu durumdan haberdar olduğu dikkate alındığında davacıya, davalıya tamamlama bildirimi yapmadığından bahisle kusur yükletilmesi yerinde olmamış kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Davacı vekilinin bozma kapsamı dışındaki temyiz itirazlarının REDDİNE,

2. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA,

3. İlk Derece Mahkemesi kararının BOZULMASINA,

Bozma sebebine göre davalı vekilinin temyiz itirazlarının incelenmesine şimdilik yer olmadığına,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde davacıya iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

04.07.2023 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.